

- *In gesprek met... Dick Kleinlugtenbelt* ● *Leusdens Dagboek* ● *Boekbespreking*
- *Vrienden ontmoeten Vrienden* ● *Berichten van en over de leesgroepen*
- *Berichten van de bestuurstafel* ● *Verslag extra ALV 27 september 2015*
- *Contributiewijziging voor 2016* ● *Aankondiging Vriendenweekenden eeuwfeest*
- *Adreslijst van coördinatoren van ISVW Filosofische leesgroepen*

VERENIGING
VRIENDEN

ISVW.NL

nieuwsbrief vriendenvereniging

JAARGANG 21 • NUMMER 2 • NOVEMBER 2015

Van de redactie

Wanneer u deze najaarsnieuwsbrief ontvangt, zijn is de kleurige bladeren bijna allemaal neerwaarts gewaaid. Tijd om weer te lezen van uw filosofische vereniging in de sneller donker wordende dagen.

Stond in de najaarsnieuwsbrief van 2014 het thema 'geluk' centraal; ditmaal is het thema 'levenskunst', de titel van de summerschool waarover u leest in de rubriek **Leusdens Dagboek**, een ervaringsverhaal van Klaas Groeneveld. Zoals gebruikelijk onder het kopje **In gesprek met...** gaat Anka Fauth in gesprek met filosoof en docent Dick Kleinlugtenbelt.

Kees Hellingman heeft een boek van Dewey vertaald en u leest van hem een bespreking daarover.

In de rubriek **Vrienden ontmoeten Vrienden** heeft Peter Jurgens inmiddels het stokje doorgegeven aan een andere Vriend, Enny Stuker.

Ditmaal een bijdrage vanuit de filosofische leesgroepen door Peter Jurgens en Jannes Mulder, die u inspireert om zelf een leesgroep te beginnen en zelfs tips geeft.

In de rubriek **Berichten van de bestuurstafel** leest u over de extra Algemene Ledenvergadering over de contributiewijziging en een bijdrage over het eeuwfeest.

De redactie ontvangt graag ingezonden brieven, boekrecensies en persoonlijke ervaringen.

Rest mij nog u een goed, gezond, wijsgerig en daarmee gelukkig nieuw jaar te wensen.

Wij ontmoeten elkaar dan in het jubileumjaar 2016

Anka Fauth

Dick Kleinlugtenbelt

Wat houdt filosofie in?

Filosofie is voor mij heel praktisch. Het is vooral een wijze van leven en een oefening in kritisch denken. De filosofie schudt mij als het ware wakker door de reflectie op mijn levensvragen. Filosofie doet een beroep op het denkvermogen, dat in ieder mens aanwezig is en verbindt zich met levensvragen. Hierdoor kunnen we een visie ontwikkelen.

Is filosofie een wetenschap? Hoe is de verhouding tot andere disciplines zoals psychologie, sociologie en theologie?

Nee, filosofie is geen wetenschap in de zin van toetsbare ideeën die onderzocht kunnen worden. Het is een toetsen aan de wetenschap, die erdoor heen kijkt. De grondslag van de wetenschap is 'het andere weten'. De andere disciplines behoren tot de wetenschappen, dit zijn als het ware schappen van kennis. Wetenschappers hebben vooronderstellingen over de kennis en onderzoeken deze. In de filosofie denken we dieper na over betekenissen; het gaat steeds verder en dieper. We analyseren hedendaagse vraagstukken.

Wanneer 'mag' iemand zich filosoof noemen?

Iemand mag zich filosoof noemen als hij of zij filosofeert, als er een verlangen is naar, een liefde is voor wijsheid en inzicht, die men zich eigen gemaakt heeft. Het kan nuttig zijn als men een filosofiestudie hebt gedaan.

Daarna weet en ken je zaken. Filosofie is iets van iedereen; het is een gedemocratiseerd 'iets'.

Wat kunnen wij aan filosofie hebben?

Filosofie leert ons onderzoekende vragen te stellen vanuit de verwondering. Dat kan verheldering geven over eigen vragen en over sociale en maatschappelijke kwesties. Er kunnen daardoor filosofische inzichten ontstaan, die inspireren om veranderingen aan te brengen. Door filosofie/filosoferen kan het denken verder ontwikkeld worden; kunnen visies en waarden verder ontwikkelen. Het kan een wijze van leven, een levenshouding worden.

Heb je een levensmotto van algemene waarde, een boodschap voor de samenleving?

Onderzoek je eigen leven en ontwikkel een eigen levenshouding. Versterk de deelname aan je eigen leven en raak bevriend met jezelf, zodat je vanuit jezelf leert te leven en niet uit jezelf weggetrokken wordt door 'machten' die je bezetten.

Speelt er in jouw leven een speciale levensvraag en/of thema waarin je bijzonder bent geïnteresseerd?

Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in wie ik als mens ben. Wat is leven? Wat is menselijk leven? Wat geeft het menselijk leven betekenis? Vandaar mijn eerste boek over 'Mensbeelden en levenskunst'. Ik weet ook dat ik de waarheid over mezelf/over mijn leven niet zal vinden.

Dick Kleinlugtenbelt studeerde sociologie en filosofie aan de Universiteit van Utrecht. Hij werkte voorheen in de geestelijke gezondheidszorg en momenteel vanuit zijn eigen bureau. Hij heeft meerdere publicaties op zijn naam staan, onder andere: 'Mensbeelden en levenskunst', 'Bevriend raken met jezelf en de ander' en de laatste in 2014 'De onnavolgbare passie van de regel'.

Wanneer en op welke wijze werd je gegrepen door filosofie? Waarom de combinatie met sociologie?

Toen ik zestien, zeventien jaar was las ik al boeken van Kant en Kierkegaard met betrekking tot kennis en levensvragen. Wat is kennis? Wanneer ontstaat kennis? Ik kon toen helemaal opgaan in de filosofie, maar was ook bang me erin te verliezen. Daarom heb ik eerst sociologie gestudeerd en ben ik gaan werken in de zorg. Dat heeft me goed gedaan.

Eerst heb ik lesgegeven aan de sociale academie. Later ben ik bij de RIAGG (Regionale Instelling voor Geestelijke Gezondheidszorg) gaan werken als manager.

Tijdens die functie ben ik filosofie gaan studeren. Vooral ethiek en praktische filosofie hebben mijn belangstelling.

Wat is de rode draad in je leven?

De rode draad in mijn leven is de filosofie, de vragende en onderzoekende filosofie die me inzicht heeft gegeven in het leven. Ik heb me die praktische filosofie steeds meer eigen kunnen maken. Vooral klassieke denkers als Socrates en Seneca waren daarin goede voorbeelden. Deze praktische filosofie - in de vorm van levenskunstoefeningen - is uiteindelijk mijn dagelijkse werk geworden.

Waaruit bestaan jouw activiteiten? Wat geeft je de meeste voldoening? Waarom doe je wat je doet?

Vanuit mijn eigen bureau geef ik lezingen, cursussen en trainingen op het gebied van levenskunst, ethiek, vriendschap en socratische gespreksvoering. Zo geef ik samen met collega's van het VUmc trainingen gespreksleider moreel beraad en zijn we twee jaar geleden gestart met een beroepsopleiding moreel beraad aan de ISVW. De meeste voldoening geven me de cursussen levenskunst, de trainingen gespreksleider moreel beraad en vooral daarin het contact met de mensen.

Daarnaast schrijf ik artikelen in tijdschriften en boeken. Ook ben ik bezig met een promotieonderzoek naar de klassieke filosofie, met name Socrates en de Stoïcijnen: Seneca, Epictetus en Aurelius. Het startpunt

van mijn promotie ligt bij Foucault, de ethiek van de zorg voor zichzelf als een vrijheidspraktijk.

Vertel eens over de connectie met de ISVW – jouw docentschap daar. Hoezo – moreel beraad?

Vanaf de jaren 90 kom ik met grote regelmaat bij de ISVW. In het begin volgde ik als deelnemer socratische gesprekken onder leiding van Dorien Baudoin en Jos Kessels. Ik ben als docent begonnen met Socratische gesprekken, hele weekenden. Daarna kwam de levenskunst. Deze breidde zich steeds verder uit: klassieke levenskunsten en klassieke levenskunstoefeningen vanuit de klassieke scholen voor onze moderne tijd en moderne levenskunst. De laatste jaren is er een sterke interesse ontstaan voor morele vraagstukken in allerlei sectoren van de samenleving. Daar sluit de beroepsopleiding moreel beraad goed op aan. Morele principes van waaruit je jouw werk doet; oude opvatting vanuit de klassieke filosofie.

Kant trachtte vier vragen te beantwoorden in zijn filosofie; aan jou nu de beurt:

- Wat kan ik weten?

Alles wat van de mens is. Alles wat de mens eigen is en binnen de mogelijkheden van de mens valt. En dat is heel veel, evenals er veel is wat we niet weten.

- Wat moet ik doen?

Dit is een vraag naar de ethiek. Dat wat goed is om te doen. Wat zich aandient vanuit de praktijk, vooral dat wat

praktisch wijs - verstandig - is. Dat wat ik moet doen verandert steeds per situatie, is afhankelijk van de context.

- Wat mag ik hopen?

Dat ik de tevredenheid mag ontwikkelen met mijn eigen leven en met mezelf.

Ja zeggen tegen het leven, mezelf en anderen blijvend inspireren.

- Wat is de mens?

De mens is een toeval, een mysterie. We weten niet waarom hij er is. Hij is een belofte en een gevaar. De mens is ook een vermogen. Steeds opnieuw moet de mens zich vormen, moet hij gevormd worden. De mens is een 'onaf dier'. Hij is een sociaal wezen, heeft anderen nodig. Tegelijkertijd is hij een 'luchtbel'; kwetsbaar en tijdelijk van aard.

Wat doe je zoals buiten je werk? Heb je hobby's?

Ik wandel en fiets graag, samen met mijn vrouw. Ik houd van klassieke muziek en modern ballet. Lezen van proza en poëzie vind ik leuk, Rilke, Hölderlin en Achterberg. Tenslotte werk ik ook graag in de tuin en heb een moestuin. Wij hebben vijf kleinkinderen tussen nul en acht jaar en ik geniet daarvan.

Anka Fauth

Oefenen met een God

Enkele gedachtes over de summer school Klassieke Levenskunsten voor onze moderne tijd

Weet je wel dat je met een god kunt oefenen? Met die gedachte van Peter Sloterdijk in het achterhoofd heb ik afgelopen zomer de summerschool *Klassieke Levenskunsten voor onze moderne tijd* gevolgd. Deze cursus wordt gedragen door socioloog en filosoof Dick Kleinlugtenbelt, die vanuit het perspectief van Michel Foucault de klassieke levenskunsten behandelt. Inspirerende en nuttige oefeningen van Socrates, Aristoteles, Seneca en Epicurus staan centraal in deze cursus. De heer Kleinlugtenbelt stelt dat in onze moderne maatschappij de mens zich bevrijd heeft van de traditie, het politieke en de religie, waardoor er nu een vrije ruimte ontstaat voor het beoefenen van de levenskunst.

Of 'de mens' zich wel bevrijd heeft, betwijfel ik. En al mocht die bevrijding voor de Nederlandse inwoner gelden, dan krijg ik toch sterk de indruk dat veel mensen geen idee hebben hoe ze met die vrijheid moeten omgaan. Al die mensen zouden erg veel baat hebben bij deze cursus. Want er hoeft maar een kredietcrisis of vluchtelingencrisis uit te breken en de emoties laaien hoog op. En tegen de tijd dat dit artikeltje verschijnt, is de traditie weer helemaal terug in de vorm van een zwartepieten crisis. Bij al deze crises is de roep om politieke oplossingen groot, terwijl het praktiseren van individuele geestelijke – filosofische oefeningen vermoedelijk veel meer soelaas biedt. Want is het niet Epictetus die ons erop wijst dat wij niet lijden door de gebeurtenissen, maar door onze gedachtes over die gebeurtenissen?

Voor mij geen krediet en in zwarte piet geloof ik al

jaren niet. Tijdens deze summerschool wil ik de crisis in mijn arbeidzame leven grondig onderzoeken. Inmiddels ben ik al vele jaren docent op een grote hogeschool in de Randstad en voel ik aan alles dat het tijd is voor verandering. Met mijn 32 jaar heb ik het gevoel dat ik op een kruispunt sta van mijn leven en mezelf nu vragen stel als: Wil ik nog wel voor deze organisatie werken? Hoe zie ik mijn carrière eigenlijk voor me? Wat zijn verstandige keuzes in deze fase van mijn leven? Hoewel ik de jongste deelnemer was (jammer, want deze dagen zijn ook voor dertigers en twintigers interessant), en mij in gezelschap bevond van mensen die vaak weer hele andere vragen hebben, zijn deze dagen het filosofische hoogtepunt geweest van mijn zomervakantie. En nu, een paar maanden later, zijn de vragen er nog steeds, maar heb ik van Kleinlugtenbelt wél praktische handvatten gekregen om verfijning aan te brengen in het oefenen met die god van Sloterdijk.

Klaas Groeneveld

'Het echte geluk is het onbepaalde gebruik van het verstand'.

Aristoteles

Het religieuze atheïsme van John Dewey

Het in 1934 verschenen boekje *Common Faith* van de Amerikaan John Dewey is tachtig jaar later (2014) in het Nederlands vertaald en uitgegeven bij de ISVW. Het markeert de unieke positie die Dewey inneemt in het debat over religie en spiritualiteit dat nu, evenals toen, jarenlang hoog op de agenda staat. In de titel die ik als vertaler aan het geschrift heb gegeven, klinkt door waar het in hoofdzaak over gaat: *Het religieuze bevrijd van religie*. Dewey schrijft als humanist, als ongelovige, maar zijn opvatting is ver verwijderd van die van Dawkins, of Dennett, of, in Nederland, Philipse, schrijver van het *Atheïstisch Manifest*. Hij doet niet zijn best om het bestaan van een god te ontkennen. Hij constateert gewoon dat met de voortschrijdende secularisatie het geloof in een bovennatuurlijk wezen ongelooftwaardig is geworden. Het verrassende is nu dat hij bijvoeglijk naamwoord 'religieus' wil handhaven en het zelfs een unieke positie toekent. Het punt dat Dewey maakt is dat er een groot verschil gemaakt moet worden tussen religie, *een* religie, en 'het religieuze'. Het verschil dus tussen het zelfstandig naamwoord *religie* dat een vaststaande set van geloofsinhouden, rituelen en gebruiken inhoudt, en het bijvoeglijk naamwoord *religieus* dat de kwaliteit van een ervaring beschrijft. 'Het 'religieuze' verwijst voor Dewey niet naar iets specifiek, het is niet gebonden aan één of meer van de vele religies, maar geeft een hoedanigheid weer, die we als bijzonder aanmerken. Het religieuze is niet zelf een ervaring, maar een specifieke kwaliteit van bepaalde ervaringen. Zo'n ervaring is dus niet religieus vanwege haar bovennatuurlijke oorzaak, maar vanwege het *effect* ervan op het leven van degene die haar ervaart. Dewey draait hier de zaken om:

niet een voorgevormd religieus kader van waaruit we een ervaring interpreteren bepaalt het religieuze karakter ervan, maar het effect dat die ervaring voor ons leven heeft. En dat effect wordt door Dewey omschreven als 'de verbeterde aanpassing aan het leven en zijn omstandigheden', mogelijk zelfs een heroriëntatie. Elke ervaring die een waarachtig levensperspectief biedt heeft religieuze kwaliteit. In het derde en laatste hoofdstuk beschrijft Dewey de religieuze functie in de samenleving. Hij noemt de renaissance "in essentie de wedergeboorte van de secularisatie" en beschrijft de ontwikkelingen in het sociaal-maatschappelijke leven sinds die tijd als "de grootste revolutie in religies gedurende alle duizenden jaren dat er mensen op aarde zijn." Voordien werd de *sociale* plaats en functie van de religie bepaald door de greep die het bovennatuurlijke op de publieke opinie had, verspreid en in stand gehouden door kerkelijke organisaties. Maar nadien hebben seculiere belangen en activiteiten zich geleidelijk buiten georganiseerde religies om ontwikkeld en zijn zij onafhankelijk geworden van een kerkelijke autoriteit. Seculiere belangen kregen steeds meer grip op het denken en het streven van de mensen. Dit heeft het sociale belang van georganiseerde religies in een hoek gedrukt, en de omvang van deze hoek wordt steeds kleiner. Niettemin blijven veel mensen zich in allerlei kwesties afhankelijk voelen van het bovennatuurlijke. In de strijd die gestreden moet worden voor een rechtvaardigere en betere wereld moet nu gekozen worden tussen twee alternatieven. Het ene: afhankelijkheid van het bovennatuurlijke, het andere: zich verlaten op het radicale gebruik van

natuurlijke middelen, in casu wetenschappelijke methodieken. Dewey, de naturalist, drukt zijn bezwaar tegen het eerste alternatief als volgt uit: 'Het bezwaar van geloof in het bovennatuurlijke is dat het een effectieve bewustwording van de draagwijdte en diepte van de betekenis van natuurlijke menselijke betrekkingen in de weg staat. Het blokkeert het gebruik van de middelen waarover we beschikken om radicale veranderingen in deze betrekkingen tot stand te brengen'.

Kees Hellingman

'Opvoeding/
ontwikkeling is
geen voorbereiding
op het leven;
opvoeding/
ontwikkeling is
het leven zelf'.

Dewey

Vrienden ontmoeten Vrienden

We noemen ons Vrienden van de ISWW, maar wat betekent dit? Kennen we elkaar als Vrienden van de ISWW voldoende? Willen we ons laten kennen? En hoe dan? Wanneer ken je elkaar eigenlijk? Deze keer is het de beurt van Peter Jurgens om een andere Vriend te bevragen. Hij was in gesprek met Ennie Stuker.

'Fantastisch, mijn ideeën worden vaak helemaal op hun kop gezet!' antwoordt Ennie Stuker enthousiast op de vraag wat de ISWW voor haar betekent. Die open houding is typerend voor haar.

Zo is het ontwikkelen van zichzelf en anderen de rode draad in haar leven. Tot haar pensionering twee jaar geleden heeft ze altijd in het onderwijs gewerkt. Eerst als docent biologie aan een middelbare school, de laatste twee decennia als lerarenopleider aan de Hogeschool Windesheim.

Zelf heeft ze plantkunde gestudeerd in Wageningen en daarna haar onderwijsbevoegdheid biologie behaald. Die studiekeuze was geen toeval. Nog steeds kan ze bevlogen vertellen over de oneindige variatie en de voortdurende veranderingen in de levende natuur.

In lijn daarmee omschrijft ze zichzelf als iemand die 'fysiek' in het leven staat. Ze houdt van roeien en geniet dan van natuur en beweging. Graag ook trekt ze er wandelend op uit om in de natuur rust en vrijheid te vinden. Die tochten inspireren haar ook tot vrijdenken. Ze is wars van waarheidsaanspraken die vaak zo gemakkelijk worden gedaan en eerder deuren dichtgooien dan openen. 'Biologen leren van de natuur dat variatie normaal is,' zegt ze. Het is niet verrassend dat ze als volwassene koos voor de

Doopsgezinde Kerkgemeenschap waar ruimte is voor individuele opvattingen en ondogmatisch denken.

Min of meer toevallig kwam ze in 2000 met de ISWW in aanraking. Dat jaar volgde ze twee zomercursussen over het geweten en over de ziel. Sindsdien neemt ze jaarlijks deel aan een of twee cursusweekenden en een cursusweek. Ook volgde ze de beroepsopleiding tot socratisch gespreksleider.

Filosofie is verrijkend voor haar. Nieuwe inzichten leiden tot een beter begrip van leven en wereld, van jezelf en anderen. Filosofie doet ook relativiseren. Er zijn zoveel ideeën en opvattingen, dat je alleen al om die reden elke waarheidsclaim moet wantrouwen. Filosofie kan ook een grote steun zijn als het even tegenzit in het leven. 'Verdriet is te zien als onterechte hoogmoed. Je had verwachtingen die niet worden waargemaakt, maar dat zegt in de eerste plaats iets over die verwachtingen'. De kous is daarmee overigens nog niet af. Want ook compassie met je neiging om telkens opnieuw te veel te verwachten, is voor Ennie wezenlijk geworden.

Over de ISWW is ze lovend: 'Fantastische docenten, boeiende thema's en gesprekken op niveau'. Wel zou ze graag wat meer aandacht zien voor het oude ideaal om met een internationale blik ruimte te bieden aan vrije uitwisseling van gedachten over een betere wereld. Dat impliceert ook aandacht voor de actualiteit en het betrekken van jongeren bij de ISWW.

Binnen de ISWW-gemeenschap vormen de Vrienden voor Ennie een belangrijk gremium. 'Je krijgt een kijkje achter de schermen en je begrijpt beter wat er gebeurt. Tenslotte is niet onbelangrijk,' zegt ze met een glimlach, 'je hebt een zekere invloed op wat de ISWW doet!'

'De mate van genot hangt af van het werk dat je van iets maakt'.

Montaigne

Berichten van en over leesgroepen

Leesclubs: aangenaam en educatief, nuttig en nodig?

Naar aanleiding van een gesprek over leesclubs binnen de ISVW beschrijf ik op persoonlijke titel mijn ervaringen. Ik hoop dat de inhoud inspirerend en bruikbaar is voor andere leesgroepen en voor Vrienden die een nieuwe leesclub willen opstarten.

Waar gaat het bij een plaatselijke ISVW-leesgroep om?

Diverse beweegredenen kunnen aan een leesgroep ten grondslag liggen:

1. Uitwisseling van gedachten, ideeën, meningen, opinies.
2. aanscherpen, duidelijk maken, kleine verschillen onder woorden brengen, nuanceren,
3. nieuw ideeën opdoen, een boek lezen dat je nooit zelf gekozen zou hebben, hedendaagse stromingen, alternatieve gezichtspunten,
4. relaties leggen met het dagelijkse leven, toepassen, van theorie naar praktijk en....
5. gezelligheid, mensen ontmoeten, nieuwe vrienden maken.

Hoe organiseer je een leesgroep, welke middelen hanteer je?

Een allesomvattend recept is er niet, maar wel is een aantal tips te geven:

- Zes tot tien personen, straal 10 km, gemengd ook qua leeftijd. Indien allen boven de zeventig zijn is dat de dood in de pot. Anders gezegd: zorg vanaf de oprichting voor een inspirerende mix van lichaam en geest. Zes tot acht keer per jaar. Roulerend gastheerschap.
- Acht uur, aan tafel gezeten, eerst het huiswerk, dan de wijn en gezelligheid.
- Varieer wat je leest, niet alleen maar dikke boeken en ook van nog levende filosofen. In het Nederlands.

Wij hebben geen vaste gespreksleider of voorzitter, wel een secretaris die de coördinatie doet van adressen en email

contacten en hij of zij houdt overzicht van data en boeken bij. Begin met een ronde waarin ieder kort vertelt wat hij/zij ervan vond. Nog geen heftige discussies. Degene die boek heeft ingebracht, begint. Na deze ronde de gemeenschappelijke bespreking.

Soms dreigt chaos. Wij herstellen de orde dan met vragen als: *Wat is volgens jou de essentie/boodschap van het boek? Wat zijn de belangrijkste concepten volgens jou en zijn er concepten die je niet goed kunt duiden? Welke vragen roept het boek bij je op? Wat kun je ermee?*

Iedereen is zelf verantwoordelijk dat een ander ook voldoende aan het woord komt.

De avond vraagt zelfdiscipline, vooral wat betreft luisteren. Indien het afgesproken boek niet gelezen is of iemand zonder afmelding afwezig is, dan volgt een licht gele kaart.... Extra's zijn het jaarlijkse filosofisch diner (Den Haag), samen naar Leusden voor bijvoorbeeld Nussbaum of – zoals onlangs in Rotterdam – op één avond de laatst gelezen vier boeken de revue laten passeren.

Wat is het verschil met een traditionele leesgroep?

Bij moeilijke woorden en begrippen serieus stilstaan (hermeneutiek, vrije wil en zo meer). Toepasbaarheid en bruikbaarheid is van belang (in je werk, in je gedachten over bijvoorbeeld vluchtelingen...). In Rotterdam doen we niet aan *l'art pour l'art*-filosofie.

Richt zelf een leesgroep op!

Met twee anderen gewoon lokaal beginnen. De spreiding van leeftijden is cruciaal. Let op af te leggen fietsafstanden. Ieder van de drie nodigt één ander uit en je kijkt of het groepje van zes een beetje klikt. Begin met iets eenvoudigs als Michel de Montaigne,

'Over de ervaring' of Alain de Bouton over 'Religie voor atheïsten'. Als iemand afhaakt, geen probleem van maken. Kijk op de site van de ISVW of er een aantrekkelijke cursus in de aanbieding is. En of er een interessante filosoof dit voorjaar naar de ISVW komt, waarvan jullie net iets gaan lezen.

Ter afsluiting

De afstand naar Leusden en de inspanning, tijd en geld die het soms kost om naar de ISVW te komen, kan op bezwaren stuiten. Lokale leesgroepen kunnen dan veel goed maken.

Jannes H Mulder, Rotterdam

Klankbord voor Leesclubs

In het voorjaar is een rondvraag gehouden onder voorzitters en coördinatoren van leesclubs. Daaruit kwam onder meer naar voren dat bijna alle leesclubs zijn opgestart in contact met en geïnspireerd door de Vrienden en de ISWW. Deze verbinding is voor een aantal leesclubs nog steeds springlevend, terwijl andere leesclubs inmiddels onafhankelijker opereren.

Behalve bij de opstart wordt ook bij een eventuele dip de rol van de Vrienden breed onderschreven. Zo'n tijdelijke terugval kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van een moeilijk groepsproces of een groot verloop. Ook in zo'n geval wordt een aanspreekpunt en klankbord binnen de Vriendenvereniging door de meeste leesgroepen als zeer welkom gezien.

Als bestuur zijn we dan ook blij dat Janes H Mulder bereid is om deze rol op zich te nemen. Hij maakt al lange tijd deel uit van de leesclub Rotterdam. Elders in deze Nieuwsbrief schrijft hij over zijn ervaringen en komt hij met enkele tips. Voor coördinatoren, die willen sparren over bestaande of nieuwe leesclubs is hij te bereiken via zijn email adres: janneshmulder@gmail.com.

Wij hebben ook het voornemen om in het voorjaar een bijeenkomst te organiseren voor coördinatoren en voorzitters van leesclubs. Voorafgaand aan een Filosofisch Café kunnen zij ervaringen uitwisselen en ideeën opdoen.

Peter Jurgens

BERICHTEN VAN DE BESTUURSTAFEL

Verslag extra ALV Vrienden ISVW d.d. 27 september 2015

Aanwezig 45 leden, inclusief bestuur

Opening

De voorzitter heet ieder welkom en licht toe waarom deze extra vergadering op dit moment noodzakelijk is. Het is belangrijk een besluit over de contributie te nemen. De invoering ervan kost enige tijd, gezien programma's, folders, website en brochures, die aangepast moeten worden.

Mededelingen

De secretaris heeft drie meldingen van verhindering gekregen met een ondersteunende stem voor het voorliggende contributie voorstel. De voorzitter maakt melding van de promotie van Erno Eskens. Hij heeft een prachtig boek geschreven: *Een beestachtige geschiedenis van de filosofie* waarover we later meer horen.

Vaststelling verslag ALV 14 juni 2015

Willem van Katwijk mist zijn voorstel dat aan nieuwe leden een 'cadeautje' als welkomstgeschenk wordt aangeboden. Het bestuur neemt dit mee bij voorstellen voor werving van nieuwe leden. De Vrienden worden hierover geïnformeerd.

Contributie voorstel

Jan Diekema geeft aan dat hij, in tegenstelling tot vorige keer, nu geheel instemt met het voorliggende contributie voorstel. Aan de leden wordt nu één contributie bedrag voorgelegd met verschillende opties om meer te betalen, als zij dit willen.

Een aantal leden vraagt of er via automatische incasso geïnd kan worden of de automatische incasso te belonen. Het bestuur neemt deze ideeën bij de implementatie van de contributieverhoging mee.

Besluit: De ledenvergadering gaat unaniem akkoord met het voorliggende contributie voorstel.

Rondvraag

Anka Fauth vraagt aandacht voor bijdragen voor de Nieuwsbrief over gevolgde cursussen of over ervaringen in de leesgroepen.

De secretaris roept potentiële kandidaten op voor de vacatures in het bestuur, die medio 2016 en eind 2016 ontstaan. Via de website kunnen de leden kennisnemen van de profielen en zich melden bij de secretaris van het bestuur via het secretariaat van de ISVW.

Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging voor het constructieve meedenken en nodigt ieder uit voor het filosofisch café: 'Mode in de Ziel', door Erno Eskens.

8 oktober 2015

Peter Jurgens- voorzitter Vrienden ISVW
Ellie Teunissen- secretaris Vrienden ISVW

Wijziging contributiebijdragen

Op de Extra Algemene Ledenvergadering van de Vrienden d.d. 27 september 2015 hebben de leden unaniem het voorstel voor wijziging van de contributie gesteund. De nieuwe contributiebijdragen gaan per 1 januari 2016 in.

Inleiding

In de ALV van 14 juni jongstleden is uitgebreid gesproken over de wenselijkheid en de mogelijkheden om tot meer contributie-inkomsten van de Vereniging te komen. De wenselijkheid daarvan werd breed onderschreven. Door de inbreng van de leden kon op 27 september een breed gedragen voorstel worden aangenomen.

Contributiebesluit

Op grond van een aantal overwegingen hebben de leden besloten de contributie te verhogen van €35 naar €50 per kalenderjaar, ingaand op 1 januari 2016; Aan de leden wordt daarnaast twee mogelijkheden geboden een extra bijdrage te doen. Bij de contributie en bij ieder van de twee mogelijkheden is aangegeven welk deel ten goede komt aan de ISVW. Zo kan iedere Vriend een eigen afweging maken.

De onderstaande formulering wordt overgenomen in informatiemateriaal.

Contributie €50 per jaar

Als Vriend van de ISVW betaal ik een contributie van €50 per jaar. Daarvoor krijg ik kosteloos toegang tot de filosofische cafés¹ en diverse andere ledenbijeenkomsten en word ik op de hoogte gehouden van ontwikkelingen bij de ISVW en de Vrienden middels de Nieuwsbrief. Bovendien kan ik tegen de gebruikelijke Vriendenprijs deelnemen aan het Vriendenweekend en aan Vriendenexcursies.

Na aftrek van alle kosten van de Vereniging (met name ledenadministratie, nieuwsbrieven, website, filosofische cafés en ledenbijeenkomsten) blijft ongeveer

€20 van mijn contributie over om aan de ISVW te worden geschonken..

Extra bijdragen

Als aanvulling op de contributie heb ik als Vriend de mogelijkheid om een extra bijdrage te leveren. Daartoe kan ik een of beide van de volgende opties aankruisen:

- Een extra bijdrage van €100 of meer per jaar. Daarvoor krijg ik een korting van €15 per meerdaagse cursus.

Stel dat ik drie meerdaagse cursussen per jaar volg, dan komt van deze extra bijdrage per saldo dus uiteindelijk minimaal €55 euro per jaar ten goede aan de ISVW.

- Een periodieke gift van €... .. gedurende een periode van vijf jaar (zie voorwaarden voor fiscale aftrek op de website)

Om gebruik te kunnen maken van de regeling van volledige fiscale aftrek van periodieke giften zonder minimumdrempel vul ik ook het formulier in dat gedownload kan worden van de website van de ISVW en de Vrienden. De kosten van de notariële akte komen bij periodieke giften van €100 of meer voor rekening van de Vereniging.

Deze periodieke giften aan de Vrienden komen via de geregelde donaties van de Vrienden aan de ISVW volledig ten goede aan de instandhouding en ontwikkeling van het aanbod van cursussen en opleidingen.

¹ Voor niet-leden is de toegangsprijs €25,-

Vereniging Vrienden 100 jaar

De vereniging Vrienden van de ISVW bestaat volgend jaar – net als de ISVW – 100 jaar. Enkele maanden na de oprichting van het instituut (in het voorjaar van 1916), werd ook de vereniging in het leven geroepen om de ISVW financieel en inhoudelijk te ondersteunen. Een eeuw later zijn beide organisaties nog steeds onafscheidelijk. De afgelopen jaren werd de Vriendenvereniging steeds belangrijker, niet alleen vanwege de substantiële donaties, maar ook vanwege de ANBI-status van de vereniging, waardoor deze giften aan de ISVW gedaan kunnen worden onder gunstige fiscale voorwaarden.

Uiteraard vieren wij als Vriendenvereniging in het voorjaar van 2016 het eeuwfeest van de ISVW mee. Ook deze festiviteiten steunen wij met een grote financiële bijdrage. Toch willen wij als bestuur niet voorbijgaan aan ons eigen 100-jarig bestaan. Wij kunnen in het weekend van 18 en 19 juni voor ons eigen feest beschikken over de faciliteiten van het landgoed ISVW. Deze datum is niet zomaar gekozen, want 18 juni 1916 is de officiële oprichtingsdatum van onze vereniging.

Op dit moment werken wij als bestuur hard aan de uitwerking van het programma, waarover wij in de komende maanden meer informatie zullen geven.

Uiteraard kunnen wij ideeën en helpen de handen goed gebruiken.

Over één van de programma-onderdelen kunnen wij nu al iets meer zeggen. In samenwerking met de ISVW werken wij aan een speciaal cursusaanbod in april dat moet leiden tot een voorstelling tijdens het jubileumfeest op 18 juni. Peter Henk Steenhuis (medeschrijver van het boek Door het beeld – door het woord) en toneeldocent Marijn Moerman spreken over de relatie tussen filosofie en kunst. De deelnemers gaan aan de slag met de filosofische denkbeelden en maken de vertaalslag naar kunst. In het tweede weekend presenteren zij hun gemaakte kunst aan elkaar.

Wie ons bij de organisatie van het grote Vriendenfeest op 18 en 19 juni wil helpen met hand- en spandiensten en/of ideeën daarvoor heeft, kan zich melden bij: Stefan Steenkamp (algemeen bestuurslid), steonsite@xmsnet.nl

Oproep

Het bestuur nodigt u uit om u of een andere Vriend aan te dienen als kandidaat voor één van de komende drie vacante bestuursfuncties.

Juni 2016 vacant **functie secretaris** en **functie penningmeester**
December 2016 vacant **functie gewoon lid**

De profielen zullen op de wensite geplaatst worden.

U kunt contact opnemen voor 1 januari 2016 met de secretaris van het bestuur Ellie Teunissen vrienden@isvw.nl

Adreslijst van coördinatoren van ISVW Filosofische Leesgroepen

Amersfoort 1

Mevrouw Ineke Kiers
Bruggensingel N 21
3823 BA Amersfoort
telefoon: 033 4559558
e-mail: ineke.kiers@tiscali.nl

Amersfoort 2

Mevrouw Lamprose Smilde
telefoon: 033 4566132
e-mail: l.smilde@xmsnet.nl

Amsterdam e.o. 1

De heer Robbert Mahler
Reijgershof 2
1191 CS Ouderkerk a/d Amstel
telefoon: 020 4968585
e-mail:
robbert@mahleraandeamstel.nl

Amsterdam e.o. 2

De heer Dirk Altena
Spangenhof 10
1083 JH Amsterdam
telefoon: 020 6466370
mobiel: 06 43057495
e-mail: d.altena@planet.nl

Ede e.o.

De heer Sjoerd Hoornstra
Veldheimweg 2,
6871 CD Renkum
e-mail: jshoornstra@gmail.com

Friesland

Mevrouw Anja Wouters
Nieuwe Straatweg 54
8061 CP Giekerk
telefoon: 058 2562155
e-mail: anja@anjawouters.eu

Groningen

De heer Bert Garssen
telefoon: 050 3126212
e-mail: b.garssen@tiscali.nl

Noord Brabant 1 (Oss/Uden)

De heer Hans Tromp
Heihoekstraat 1A
5345 HC Oss
telefoon: 0412 638021
e-mail: hans-tromp@hetnet.nl

Noord-Brabant 2 (Den Bosch/ Rosmalen)

Mevrouw Hetty Goudswaard-ten Brink
Driebergenlaan 9
5242 AM Rosmalen
telefoon: 073 5216487
e-mail: hjdetenbrink@hotmail.com

Noord-Holland Noord

Mevrouw Henriette Velu
Hoog en Laag 53
1851 CX Heiloo
telefoon: 072 5331644
e-mail: H.Velu@quicknet.nl

Oost Nederland

Mevrouw Anna Knottenbelt
Vilderstraat 3
7241 BZ Lochem
telefoon: 0573 250371
e-mail: aeijknottenbelt@hetnet.nl

Rotterdam e.o.

De heer Jannes Mulder
Grindweg 64
3055 VB Rotterdam
telefoon: 010 4181590
e-mail: janneshmulder@gmail.com

Den Haag

Mevrouw Angelique Schreuder,
Laan van Clingendael 113,
2597 CC Den Haag
telefoon: 0704067679
e-mail : aem.schreuder@planet.nl

Vlaardingen

De heer Jos van der Heide,
Aletta Jacobskade 166,
3137 TE Vlaardingen
telefoon: 06 44460007
e-mail: josvdheide@xs4all.nl

Utrecht

De heer Joop van Tubergen
Enkweg 22
6881 MA Velp
telefoon: 026 7370057
e-mail: tubergen@xs4all.nl

't Gooi-Noord

De heer Gerard Grubben
telefoon: 024 8445483
e-mail: g.grubben@upcmail.nl

Zeeland

Mevrouw A.F.A.M. Hummelen
Herengracht 122
4331 PZ Middelburg
telefoon: 0118 637290
e-mail: a.ypma1@kpnplanet.nl

Zuid Holland 1

De heer Ernst van Beemen
Hofvliet 51
2251 TH Voorschoten
telefoon: 071 5617971
mobiel: 06 19833011
e-mail: ekbeemen@xs4all.nl

Zuid Holland 2

De heer Jan H. Diekema
Virulylaan 21
2267 BR Leidschendam
telefoon: 070 3997409
fax: 0847 117548
e-mail: diekema@hetnet.nl

Colofon

Bestuur van de vrienden:

Peter Jurgens, voorzitter
Ellie Teunissen, secretaris
Lex Bolwerk, penningmeester
Stefan Steenkamp
Anka Fauth

Redactie Nieuwsbrief:

Anka Fauth
Redactieadres:
ankafauth@gmail.com

Opmaak

Henk Droog | Platland

Contactadres bestuur:

vrienden@isvw.nl